

der har Ansvar for det meget uheldige Udseende, Rigsarkivet har, og for den Ordning, at Rigsdagen ikke har faaet det frie Indblik i den bagved liggende Have, som kunde ønskes. Jeg tror imidlertid, at ikke nogen enkelt Mand har Ansvar for det, heller ikke det ærede Medlem. Men den Omstændighed, at det ærede Medlem kender Ondets Aarsag, berettiger ham ikke til at kritisere, hvad der er foretaget senere, thi alt, hvad der er foregaaet, skyldes Bestræbelser for at raade Bod paa den Grundfejl, der blev begaaet ved den gamle Biblioteksbygningens Omdannelse til Rigsarkiv. Det er altsaa ikke det ærede Medlems Kritik, men hans Dispositioner, jeg har maattet tage Hensyn til.

Nu er det mit Haab, at man vil erkende, at der er kommet noget endog overordentlig smukt ud af den Plads, som ligger bag ved Rigsarkivet. Ogsaa den lille Gaard, der ligger foran det, dækket ved en Mur, som forbinder de to Bygninger og med Porthvælvinger ud til den store Plads, vil, naar den fuldføres, danne et i København usædvanligt smukt Gaardinteriør. Man vil aldrig, selv om denne Mur fjernes, fra Rigsdagspladsen — jeg ved ikke, om man kan blive enig om at kalde den saaledes, det ærede Medlem har fuldkommen Ret i, at der er ingen Grund til at kalde den Rigsdagsgaarden — kunne faa et frit Indblik i Haven. Dertil er de Porthvælvinger i Rigsarkivbygningen, der findes, altfor lave. Det ærede Medlem har i sin Tid medvirket til, at de blev saa lave, og ogsaa til, at de blev saa faa, som de er. Det er mig umuligt, at raade Bod paa den Fejl, at de er blevet for lave, men det har derimod vist sig, at det er muligt at raade Bod paa, at de er saa faa, og det er lykkedes ved Samtaler med Arkitekten at faa ham til at udarbejde Planer, hvorved Porthvælvingerne bliver flere, saa mange, som Rigsdagen oprindelig ønskede det. Det er det, der søges Bevilling til paa Finanslovsforslaget, og man vil altsaa se, at det er det ærede Medlems oprindelige Dispositioner og ikke hans senere Kritik, der er taget Hensyn til.

Der er fra forskellige Medlemmer rettet nogle Spørgsmaal til mig angaaende Arbejderforholdene. Det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen), det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds (Martin Olsen) og det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen) har talt om, hvilke Forarbejder der er foretaget vedrørende de Virksomheder med kontinuerlig Drift, særlig Papirfabrikkerne, hvor der er Bemyndigelse for Indenrigsministeren til under visse For-

hold at begrænse Arbejdstiden. Loven siger i saa Henseende, at denne Begrænsning kan finde Sted, naar Arbejdet skønnes at medføre særlig Fare for de beskæftigede Arbejders Sundhed. Det er Undersøgelsen af dette Spørgsmaal, der altsaa er lovbestemt, som har taget sin Tid. Siden vi drøftede dette Spørgsmaal sidst, har Det statistiske Departement overtaget at belyse Spørgsmaalet saa alsidigt som muligt. Efter Forhandling med Arbejdsraadet foregaar der en grundig statistisk Undersøgelse vedrørende Papirarbejdernes Sundhedstilstand. Man er enedes om et Spørgeskema, der udfyldes for hver enkelt Arbejder, og hver enkelt Arbejder bliver undersøgt af en af Arbejdsraadet antagen Læge. Dette meget betydelige Arbejde nærmer sig snart sin Afslutning, og i Løbet af forholdsvis kort Tid vil Ministeriet være i Besiddelse af hele Materialet, og man mener, at dette vil give et saadant Resultat, at man derpaa kan bygge en begrundet Dom over, hvorvidt Lovens Forudsætning for at indskrænke Arbejdstiden i Papirfabrikkerne er til Stede.

Det ærede Medlem for Københavns 8de Valgkreds talte om nogle Dispensationer, som var givne vedrørende Søndagsarbejdet. Han nævnte bl. a. den Dispensation, som er givet til Skibsværfter og andre Virksomheder for paatrængende Reparationer af Skibe eller Baade og disses Kedler, Maskiner eller Motorer. Dispensationen er meddelt paa sædvanlig Maade paa Grundlag af indhentet Erklæring fra Arbejdsraadet og efter Forhandling med Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet. Dette var oprindeligt i Marts 1914 af den Anskuelse, at man skulde give Dispensation, naar Søndagsarbejdet maatte anses for nødvendigt for at afværge Farer for Personer og Gods, men i Januar 1915, efter at Krigen var udbrudt, tilraadete Fabriktilsynet, paa samme Maade som Arbejdsraadet gjorde det, at man, midlertidigt gældende for Krigens Varighed, skulde give en Dispensation som den, det ærede Medlem har nævnt, „idet den“ — saaledes hedder det i Fabriktilsynets Skrivelse — „nu herskende Mangel paa Tonnage gør det ønskeligt, at Reparationer kan udføres saa hurtigt som overhovedet muligt“. Det er klart, at de nuværende Forhold gør det meget ønskeligt, at Arbejdet paa Skibsværfter finder Sted saaledes, at den for Landets Tilførsel nødvendige Skibsfart ikke standses. Det ærede Medlem, som er Formand for Arbejdsraadet (Rørdam), har i øvrigt berørt dette Spørgsmaal, idet en Sag, som verserer for Voldgiftsretten, har medført, at denne Vold-